

Тазкия дарслари (233-дарс) Аллоҳнинг муҳаббати

ТАЗКИЯ
233-ДАРС

Шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф роҳимаҳуллоҳнинг «Тасаввуф ҳақида тасаввур», «Рухий тарбия» 1-2-3-жузи ва «Хислатли ҳикматлар шарҳи» 1-2-3-4-5-жузи китоблари асосида бериб борилади. Мавзуларнинг тўлиқ матни билан танишиш учун китобнинг ўзига мурожаат этиш тавсия этилади.

A circular portrait of an elderly man with a white beard and a white turban, wearing a light-colored jacket. He is gesturing with his hands as if speaking. The background of the portrait is a patterned fabric.

19:00 / 03.06.2023 1515

«Муҳаббат» сўзи «хубб» сўзининг ўзагидан олинган бўлиб, аслида лозим тутиш ва сабот маъноларини англатади. Бирор нарсага муҳаббат қўйган одам мазкур маҳбубни лозим тутди ва унда собит туради.

Муҳаббатнинг истилоҳий маъноси ҳақида уламолар бир-бирини тўлдирувчи бир неча таърифларни айтганлар:

Роғиб: «Муҳаббат нафснинг ўзи яхши деб билган ва гумон қилган нарсага мойил бўлишидир. У икки хил бўлади. Бири табиий бўлиб, у инсонда, ҳайвонда ва гоҳида жонсиз нарсада ҳам бўлади. Бошқаси ихтиёрий бўлиб, у фақат инсонга хос бўлади», деган.

Кафавий: «Муҳаббат ҳаддан ошган розилиқдир. У икки қисмдан иборат:

Биринчиси ҳар бир мукаллафда бўлади. У иймонда лозим ва лобуд нарсадир. Унинг ҳақиқати Аллоҳ таолодан келган нарсанинг ҳукмига ва тақдирига бўйсунган ҳолда, ҳеч қандай эътирозсиз қабул қилишдир.

Иккинчиси фақатгина мақомот эгаларида бўлади. Унинг ҳақиқати қазо қилинган нарсадан қалбнинг қувонч ва сурурга тўлиши ва розилигидир», деган.

Аллоҳнинг муҳаббати У Зотга барча нарсангни бағишлашдан иборатдир. Ундан сенга ҳеч нарса қолмайди.

Бундан мурод иродангни, азмингни, ишларингни, нафсингни, молингни ва вақтингни ўзинг муҳаббат қўйган Зотга ҳиба қилмоғингдир. Уларнинг барчасини У Зотнинг розилигига бағишламоғингдир. Улардан ҳеч нарсани ўзингга олиб қолмайсан. Фақат У Зотнинг Ўзи берганини оласан.

Аллоҳ таолонинг муҳаббати мақомотларнинг энг олийсидир. Шавқ, унс ва ризо каби кейинги мақомотлар ушбу мақомнинг самараларидир. Тавба, сабр ва зуҳд каби олдин келадиган мақомотлар бу мақомнинг муқаддималаридир.

Ислом уммати Аллоҳ таолога ва Унинг Расулига муҳаббат қилиш фарз эканига ижмоъ қилган.

«Руҳий тарбия» китобининг 2-жузи асосида тайёрланди